

Programazioa Arte Eszenikoak

20 25

Música para Hitler, Txalo Producciones

Programazioa ARTE ESZENIKOAK

Harremani eta esperientziei dagokienez gero eta birtualagoa den testuinguru sozial honetan, publikoa den orok gero eta garrantzi handiagoa hartzen du. Antzoki batera joatea eta emanaldi eszeniko bat partekatzea esperientzia kolektibo berezi eta ordezkaezin gisa finkatzen da. **Donostia Kulturak** herritarrekin eta bere publikoekin duen konpromisoa irmoa da: kulturaz gozatzeko aukera bermatzea eta hausnarketa, pentsamendu kritikoa eta autokritika bultzatuko dituzten aisialdi-moduak proposatzea funtsezko misioa da. Helburu hori lortzeko modu bakarra da artearen sektoreari babes irmoa ematea, kultura-ekosistemaren ardatz gisa ulertuta. Izan ere, sorkuntza-sare indartsu bat izan gabe, nekeza da aurrera egiten jarraitzeko

erreferenteak, galderak eta jomugak behar dituen gizarte bati lagun egiteko gai izango diren proposamen adierazgarriak sortzea.

2025eko mugarriak

Honako hauek izan ziren 2025eko urte eszenikoko gertaera edo mugarri garrantzitsuenak:

dFERIAren XXXI. edizioa (2025)

BALANTZE OROKORRA

dFERIAk errekorrak hautsi zituen, parte-hartzeari, akreditazioei eta nazioarteko partaidetzari dagokionez, nazioartekotzearen eta Europako posizionamenduaren aldeko apustu estrategikoa sendotuz; **Atelier for Young Festival Managers** programari esker indartu zen apustu hori.

PUBLIKOA ETA PARTE-HARTZEA

dFERIAren 2025eko edizioak 17.749 lagun bildu zituen, ikuskizunetan % 85eko batez besteko okupazioarekin, eta parte-hartze handiarekin jarduera profesionaletan; horrela, publikoaren zein sektorearen babes handia izan zuen.

PROGRAMAZIO ARTISTIKOA

Ikuskizunen % 70 estreinaldiak izan ziren, dantza-, antzerki- eta zirko-ikuskizunez osatutako egitarau orekatu batekin, eta nazioarteko presentzia nabarmenarekin. 54 emankizun eskaini ziren zortzi espazio eszenikotan, eta horietako askotan agortu ziren sarrerak.

AKREDITAZIO PROFESIONALAK

700 profesional baino akreditatu ziren; horrenbestez, hazkunde nabarmena izan zuen kopuru horrek 2024arekiko, eta nazioarteko profesionalen kopurua, berriz, % 114 hazi zen.

JARDUERA PROFESIONALAK

Jarduera profesionaletan 7.200 lagunek baino gehiagok parte hartu zuen; horrela, sendotu egin zen sektorearen hausnarketarako, elkartrukerako eta aukerak sortzeko funtsezko espazio gisa.

HAUSNARKETARAKO MAHAIK

Miradas cruzadas topaketak sorkuntza garaikidearen erronkak izan zituen ardatz, eta emakumeen ikuspegitik jorratu zituen hainbat gai: krisia, memoria, aniztasuna eta publikoaren eta pribatuaren arteko harremana.

NEGOZIO FOROA

Negozio Foroa artisten eta programatzaileen arteko konexiorako gune nagusi izan zen berriro ere, eta 500 parte-hartzaile baino gehiago izan ziren, bi topaketa profesionaletan.

AURKEZPENAK

Aurkezpen profesionaletan nazioarteko kudeaketa- eta lankidetzak-ereduak jorratu zituzten; Alemania eta laguntza-programa iberoamerikarrak nabarmendu ziren, sektorearen parte-hartze eta interes handia eraginez.

THE FESTIVAL ACADEMY

Atelier Donostia programaren 2025eko edizioak 35 herrialdetako 47 kultura-kudeatzaile gazte elkartu zituen, hiria eta **dFERIA** kultura-trebakuntzaren eta -lidergoaren nazioarteko gune gisa kokatuz.

NAZIOARTEKOTZEA

Ardatz estrategiko gisa indartu zen nazioartekotzea, atzerriko profesional kopuruaren hazkunde handiarekin eta hizkuntza-irigarritasuneko neurriekin (hala nola, ingelesezko gain-tituluak eta audio-gidak).

ESKER ONAK

dFERIAk eskertu egin zuen publikoaren, profesionalen, komunikabideen eta erakunde kolaboratzaileen babesa, modu berezian azpimarratuz euskal sare eszenikoaren eta elkarteen konpromisoa.

HURRENGO EDIZIOA

dFERIA azokaren XXXII. edizioa 2026ko martxoaren 14tik 18ra ospatuko da.

XXIV. DONOSTIA ANTZERKI SARIA 2025

2025eko edizioak argi utzi zuen berriro ere aurreko denboraldian aurkeztutako proposamenak maila artistiko handikoak zirela, 16 ikuskizun ez osatutako egitarau anitz eta zorrotz batekin. Horien artean, bereziki aintzatetsi zuen epaimahaiak **Hika Teatroa** konpainiaren **Zorretan** lana. Sari horrek sormen-lan horren indarra, heldutasuna eta berrikuntza-gaitasuna azpimarratu zituen. Begirada konprometitu eta garaikide batetik, publikoarekin konektatzen duen lana zela adierazi zuten sari-banaketan, eta, era berean, euskal sare eszenikoaren sendotasuna berretsi. **Zorretan** lanari emandako sariak, proposamen artistiko nabarmen bat gorai patzeaz gain, balioa eman zion tokiko konpainien etengabeko lanari eta gaur egungo panorama eszenikoari egiten dioten ekarpenari.

Ospakizunak amaiera bikaina izan zuen, sari-banaketako galarekin, martxoaren 27an, Antzerkiaren Mundu Egunean. Hazten ari den publiko baten babesari esker, gazte eta helduentzako euskarazko antzerki-egitarau egonkor eta erregular bati eustea lortu zuen Donostiak, Euskal Herrian bakarra dena, Euskara Zerbitzuarekin lankidetzan estuan.

UDAKO ANTZERKIA

VICTORIA EUGENIA ANTZOKIA

Victoria Eugenia Antzokiko udako programazioak zortzi lan eskaini zituen uztailean hasi eta irailera arte, eta emaitza global positiboa izan zuen; bereziki arrakastatsuak izan ziren publikoarentzat oso ezagunak diren aktoreek protagonizatutako antzerki-proposamenak. Testu- eta komedia-ikuskizunak izan ziren nagusi parte-hartzeari, okupazioari eta diru-bilketari dagokienez; horrela, publikoak udako era horretako proposamenekiko joera egonkorra duela berretsi zen.

Camino a la Meca - Lola Herrera- (abuztuak 27-31) izan zen denboraldiko arrakasta handienetako bat. 2.688 ikuslerek eta % 75eko okupazioarekin, berretsi egin zuen **Lola Herrera** duen erakarmen handia eta publikoak testu sakoneko eta kalitate artistiko handiko proposamenekiko duen interesa.

Pijama para seis - Gabino Diego- (abuztuak 13-17) izan zen programazioko emaitza orokor onenak lortu zituen ikuskizuna. Liderra izan zen diru-bilketan eta asistentzian, 2.780 ikuslerek, baita okupazioan ere (% 78); horrela, udako lan arrakastatsua izan zen. Obra horren emankizunak berretsi zuten uda garaian publikoak erakartzeko eraginkortasun handia dutela aktore-multzo ezaguna duten formatu handiko komediek.

Inmaduros - Carlos Sobera- (uztailak 3-6) antzezlanak abiarazi zuen programazioa, emaitza sendoekin: 1.566 ikusle izan zituen, eta % 55eko okupazioa. Uda hasieran, publikoak oraindik udasasoiko ohituretarako trantsizioan dagoenean, ikuskizunak funtsezko eginkizuna bete zuen publikoaren eragile gisa, **Carlos Sobera**ren ospean eta komedia-formatu irisgarri eta eraginkor batean oinarrituta.

Pijama para seis, Gabino Diego

ANTZOKI ZAHARRA

Antzoki Zaharreko programazioak publikoaren erantzun sendoa eta iraunkorra izan zuen, komedia, testu-antzerkia eta tokikotasun-kutsu handiko proposamenak konbinatu zituen eskaintza anitz batekin. Datu orokorrek erakutsi zuten batez besteko okupazioa egonkorra izan zela, gorakada nabarmenekin euskal publikoak miresten dituen aktoreek protagonizatutako ikuskizunetan eta, batez ere, euskarazko proposamenetan.

Horrela, aipagarria da **Almazenean** lana – **Iker Galarza**– (abuztuak 14-17); udako arrakasta handienetako bat izan zen Antzoki Zaharrean. 1.131 ikuslerek eta % 59ko okupazioarekin, argi eta garbi nabarmendu zen programazio osoaren batez bestekoaren ginetik. Ikuskizunak izan zuen errendimendu onak berretsi egin zuen publikoak euskarazko proposamenekin duen lotura handia, baita **Iker Galarzak** duen erakarmena ere, hurbileko figura ezaguna baita, eta publiko zabala eta anitza erakartzeko gai izan baitzen.

Azpirarratzekoa da, gainera, **Iker Galarzak** berak aurrez antzetzutako gaztelarazko **Almacenados** bertsiok emaitza askoz xumeagoak lortu zituela; horrek indartu egin zuen hizkuntza eta identifikazio kulturala publikoaren erantzunean funtsezko faktoreak diren ideia.

Arizona, Txalo Produksioak

Almazenean, Iker Galarza

Arizona – **Txalo**, **Aitziber Garmendia** eta **Jon Plazaola** aktoreekin– (irailak 11-14) izan zen, zalantzarik gabe, Antzoki Zaharreko denboraldi osoan datu onenak lortu zituen ikuskizuna. 1.390 ikusle eta % 73,50eko okupazioa lortu zuen; datu horiei esker, udako programazioaren erabateko erreferentea izan zen.

Arizona antzezlanak izan zuen arrakastak agerian utzi zuen **Txalo** konpainiak jendea erakartzeko duen gaitasun ikaragarria, baita publikoak hain maitatuak diren **Aitziber Garmendia** eta **Jon Plazaola** aktoreekin duen zuzeneko konexioa ere. Euskarazko proposamena izateak indartu egin zuen irakurketa estrategikoa: geure hizkuntzan egindako antzezlanak, eginkizun kulturala eta sinbolikoa betetzeaz gain, emaitza bikainak lortu zituen, publikoari eta okupazioari dagokionez.

Udako antzerki-programazioa antzerki-fenomeno historiko eta harrigarria da urtez urte, garai berrietara egokitzen dena eta publiko masibo eta leial batengan behar berriak sortzen dituena. Ez dugu ahaztu behar orain dela 25 urte Madrilgo konpainiak bakarrik etortzen ziren; pixkanaka, bertako proposamenak sartzen hasi ziren, lehendabizi gaztelera eta, geroago, baita euskaraz ere.

IKUSKIZUN-ERAKUSTALDIAK

Antzerkia

Victoria Eugenia Antzokiak eta Antzoki Zaharrak, Egia Kultur Etxeko Gazteszenarekin eta Lugaritz Kultur Etxeko Imanol Larzabal aretoarekin batera, modu koordinatuak lan egin zuten, programazio anitza, askotarikoa eta berezia eskaintzeko. Formatu eta lengoaia eszeniko guztietara iritsi zen eskaintza hori, eta gai izan zen publiko oso ezberdinetara iristeko eta zabaltasunaren, orijinaltasunaren eta kalitate kontrastatuaren arteko orekari eusteko. Sorkuntza hasiberriaren eta dramaturgia berrien aldeko apustu irmoa egin zuen programazioak, Donostia bezalako hiri batek merezi dituen izen handiak eta erreferentziazko figurak ekartzeari muzin egin gabe.

Arte eszenikoak etorkizuneko ikusleei hurbiltzea izan zen 2025ean ere funtsezko ardatz estrategikoetako bat, publiko berriak sortzeko eta finkatzeko helburuz. Gazteen artean zuzeneko arteekiko interesa eta lotura sustatzeko, proposamen berritzaileak eskaini ziren —formari zein edukiei dagokienez—, artista eta konpainia gazteek sortuak, gainera. Testuinguru horretan, funtsezkoa izan zen prezio-politika. **Ordu Gaztea** ekimenak, esaterako, edozein ikuskizunetz hiru euroren truke gozatzeko aukera eman zien 30 urtez azpikoei, sarrera emanaldia hasi aurreko 30

minutuetan erosiz gero. 2025ean zehar, milaka gaztek baliatu zuen neurri hori, udal espazio eszenikoetan.

Haurrei zuzendutako antzerkia izan zen **Donostia Kulturaren** lehentasunezko beste jarduketatildotako bat. Hiriko bederatzi kultur etxeek eta udal antzokiek etengabe lan egin zuten arte eszenikoak haurrei hurbiltzeko, arte eszenikoekiko interesa txikitatik piztea kulturaren arloan trebatzeko eta etorkizuneko publikoak sortzeko erabakigarria dela jakitun.

Azkenik, nabarmentzekoa da orain dela 25 urte baino gehiagotik helduei zuzendutako euskarazko antzerkiaren alde egin den lana. Ahalegin horri esker, Euskal Herriko euskarazko antzerki-programazio erregular bakarra finkatu ahal izan da, eskaria gero eta handiagoa izan dadin lortuz; 2025ean, urrutira joan gabe, dozenaka mila ikusle izan zituzten **Donostia Kulturaren** agertokietan programatutako ikuskizunek. Programatutako emankizunek izandako batez besteko okupazio-maila handiak —denboraldi guztietatik onena— eta Udal Euskara Zerbitzuarekin izandako lankidetzaren sendoa berretsi egin zuten apustu estrategiko eta kultural honen egokitasuna.

Una pequeña historia, Héctor Alterio

Dantza

Victoria Eugenia udal antzokiak eta Egia Kultur Etxeko Gazteszena aretoak modu koordinatuan lan egin zuten, dantza-programazio anitza, askotarikoa eta berezia eskaintzeko, formatu eta lengoia guztiak hartzeko eta publiko oso ezberdinetara iristeko gai izango zena. Eskaintza orekatua, zabala eta kalitate kontrastatukoa izan zen, ballet klasikoa, neoklasikoa zein proposamen garaikideenak aurkeztu zituena, flamenkoa, espainiar dantza eta hiri-dantzak barne. Antzerkiaren arloan bezala, hiriaren nabarmentasun kulturalaren mailako izen handiak eta erreferentziatzko figurak ekartzearen aldeko apustua egin zuen programazioak.

Estatu osoko beste espazio eszeniko askok ez bezala, Donostiak dantzaren aldeko —bere adierazpide guztietan— apustu sendoa eta iraunkorra egin zuen eta, horrela, 25 dantza-ikuskizun baino gehiago programatu zuen urtean zehar, **dFERIA** antzerki- eta dantza-azokaren barruan antolatutako hogeiren bat proposamenak zenbatu gabe. Erregularitasun eta iraunkortasun hori hiriak sektore koreografikoarekiko duen egiturazko konpromisoa agerian uzten duen ezaugarri bereizgarria da.

Lan-ildo hori sendotu zuten lankidetzak estrategikoek eta, programazio artistikoarekin batera, trebakuntzako eta sensibilizazioko jarduera koreografiko sorta handia —topaketak, eskolak, tailerrak, laborategiak eta *masterclassak*— dantza-politikaren funtsezko ardatz estrategiko gisa finkatu zen. Bulkada horretatik sortu zen memoria honetan aurrez aipatu dugun **Iturritik** jaialdia.

Azkenik, ezinbestekoa da **Gipuzkoako Dantzako Profesionalen Elkarteak** dantza sustatzeko eta garatzeko egin duen lana aipatzea; horren erakusgarri agerikoena Dantzaren Astea antolatu izana izan zen eta, Victoria Eugenia Antzokiarekin lankidetzan, baita **Dantzaren Eguneko Nazioarteko Gala** ere, hiriaren kultura-egutegian dagoeneko erabat finkatuta dagoena.

Duende, Nacho Duato © Fernando Marcos

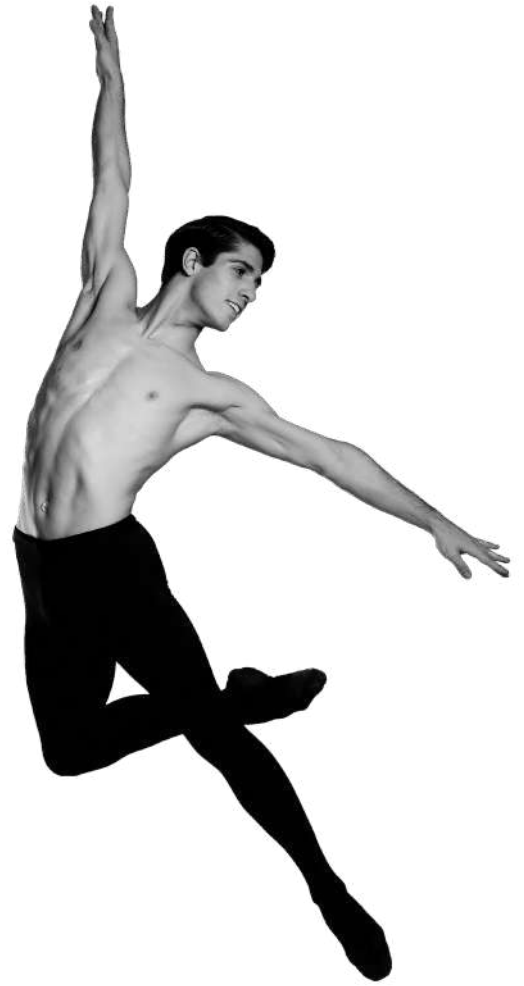

DANTZAREN NAZIOARTEKO EGUNEN XXVIII. GALA

Gipuzkoako Dantzako Profesionalen Elkartea hasi zen Dantzaren Nazioarteko Eguna ospatzen, 1996an. Urtebete geroago antolatu zen jai horren oroitzapenezko lehenengo gala. Bere filosofiari eutsiz, **Dantzaren Nazioarteko Egunaren XXVIII. Galak** dantza-estilo ugari eskaini zuen, dantzarien eta konpainien kolaborazio altruistari esker, arreta berezia eskainiz etxeko dantzari eta taldeei.

2025eko edizioan, honako hauek parte hartu zuten: **Ion Agirretxe**, **Cristina Casa**, **Alejandro Polo** eta **Gaizka Moralesek** (**Espainiako Dantza Konpainia Nazionaleko** kideak), **Mikel Aranak**, **Uikan Dantza** konpainiak eta **Real Conservatorio Profesional de Danza Mariemma** kontserbatorioak.

Alberto Sagardia nazioarteko piano-jolea eta **Gorka Durán** dantzaria izan ziren 2025eko edizioko sarituak; Duránek errebelazio saria jaso zuen. Galan bertan egin zen sari-banaketa; **Gipuzkoako Dantzako Profesionalen Elkarteak** antolatu zuen gala hori, Victoria Eugenia Antzokiarekin lankidetzan, eta bi saio egin ziren, 12:00etan eta 19:00etan.

IV. ITURRITIK JAIALDIA

Urriaren 16tik 19ra ospatu zen **Iturritik Jaialdiaren** laugarren edizioa. Guztira, bost konpainiak parte hartu zuen aretoan, eta beste bik kalean, guztiak ere euskal konpainiak: **Bilaka**, **Adriana Bilbao**, **Arkaitz Taldea**, **Goizaldi** eta **Eskola** konpainiek aretoan eskaini zuten beraien ikuskizunak, eta **Ereintzak** eta **Kresalak** kalean.

Haien sorkuntzetarako tradizioa abiapuntutzat hartuta, hainbat artistak egin zituzten beraien lanak nortasunaren inguruan. Aurrez aipatu dugun bezala, euskal konpainiak izan ziren protagonista laugarren edizio honetan. Halaber, artistekin elkartzeko eta hitz egiteko aukera sustatu zuen jaialdiak, entsegu irekiak eta jarduera paraleloak antolatuta.

Amores, Adriana Bilbao

Berritasun gisa, **Donostia Dantzan** izeneko gala egin zen, **Arkaitz Taldea**, **Goizaldi** eta **Eskola** dantza-taldeen partaidetzarekin, **Udal Txistulari Bandarekin** batera. Ibilbide luze eta oparoa duten dantza tradizionaleko taldeak dira hirurak, euskal dantzen transmisioaren aldeko lan handia egin dutenak. Lehendabiziko aldiz, **Udal Txistulari Bandarekin** batera igo ziren oholtzara.

VICTORIA EUGENIA ANTZOKIA

Formatu handia, erreferentziazko ikuskizunak, artista ezagunak, sormena eta kaudimen artistikoa dira Espainiar Estatuko antzokirik enblematikoenetakoa den Victoria Eugenia Antzokiaren ezaugarri nagusiak. Urtean zehar, hitzak, memoriak eta emozioak orainaldiarekin hitz egin zuten gune bihurtu zen bere agertokia. Hainbat proposamenek aurkitu zuten ohol-tza antzokian, hala nola **Una pequeña historia** ikuskizunak —**Héctor Alterio** aktorearekin—, aginpide eszenikoaren benetako ariketa denak; edo pultsio etiko eta politiko indartsua duen **Juan Diego Bottoren 14.4** lanak. Azken horrek ikuslea interpelatu zuen, fikzioaren eta errealtatearen arteko mugatik. Ikuskizun horiek baieztatu zuten Victoria Eugenia antzerkia, ikusi ez ezik, entzun eta pentsatu ere egiten den espazioa dela. Nabarmenezkoa da, halaber, otsailaren 16an **Héctor Alterio** egon zela Donostiako Antzokian, eta oroitzapen ahaztezina utzi zuela ikusleen memorian eta antzokiaren beraren historian.

Horiekin batera, sakontasunari uko egin ez zioten inpaktu handiko eta herri-bokazioko ekoizpen handiekin aberastu zen denboraldia. **Txalo Produzioak** konpainiaren **Música para Hitler** lanak Alemania nazian kokatu zuen ekintza, **Pau Casals** biolontxelo-jotzaile ospetsuak **Adolf Hitlerren** urtebetetzean kontzertu pribatu bat eskaintzeko gonbidapena —egiatan, presio bat zen— jaso zuenean. **Poncia** antzezlanak, **Lolita Floresekin**, Lorcaren unibertsoaren antzeppen boteretsua eta garaikidea eskaini zuen; **La casa de Bernarda Alba** antzerki-laneko neskameari ahotsa eman zion bakarrizketa, **Lorcaren** unibertsoa begirada intimo eta errebelde batetik berrinterpretatuz. Obedientziak, isiltasunak eta erruak markatutako emakume bat erretratatu zuen antzezlanak, azkenean bere kontzientziari eta urtetan ikusitako tiraniari aurre egin ziena. **El efecto** ere nabarmendu zen, **Fran Perea** protagonista duen lana; antzerki garaikidearen proposamena, zientziaren, maitasunaren eta etikaren arteko mugak arakatzeko dituen. Antidepressibo berri bat probatzeko esperimendu kliniko baten inguruko istorioa da; bi paziente hartu zuten parte entseguan, eta maitemindu egin ziren, galdera kezkarri bat planteatuz: beraien sentimenduak benetakoak diren, edo botikaren emaitza kimikoa.

Vulcanok itxi zuen ibilbide hori, komunitate itxi baten barruan, ezkutuko indarkeria, maskulinitatea eta konpondu gabeko gatazka emozionalak arakatzeko dituen obra. Itxuraz ohikoa den egoera batetik abiatuta, erupzioan sartzearen dagoen sumendi batek bezala funtzionatzen duten barne-tentsioak, isiltasunak eta leherketak azaleratu zituen antzezlanak. Beldurrak, erruak eta hauskortasuna adierazteko ezintasunak jokabide suntsitzaileak nola ekar ditzaketen hausnartzen du obrak. **Eneko Sagardoyren** antzeppen nabarmenarekin, **Vulcano** lanak antzerki fisiko eta emozional bat proposatu zuen, ikuslea zuzenean interpelatu zuena.

Dantzari dagokionez, nabarmendu behar ditugu...

Nacho Duatok sortutako **Na Floresta, Duende** eta **Cantus** koreografiak; hiruren artean, bere sorkuntza-unibertsoan eta bere ibilbidea zeharkatzen duten gai nagusietako batzuetan sakon barneratzeko aukera eman zuen triptiko bat osatu zuten. Pieza isolatuak izatetik urrun, obra hauek elkarren arteko elkarriketa dute eta ibilbide sentikor, fisiko eta emozionala proposatzen dute, non gorputza naturarekin, memoria kulturalarekin eta gizakiaren dimentsio izpiritualarekin konektatzeko tresna bihurtzen den. **Na Floresta** obran, **Duato Villa-Lobosen** musikan inspiratu zen, ingurune fisiko ez ezik, barne-egoera gisa ere ulertzen den paisaia natural bat gogora ekartzeko. Koreografiak organikotasun ia instintibo bat du: gorputzak lurraren erritmora arnastuko balute bezala mugitzen dira, bulkada kolektiboak eta intimitate-uneak txandakatuz.

Poncia, Lolita Flores

Soirée de Ballets, Malandain Ballet Biarritz

Duende obrak tonu-aldaketa bat ekarri zuen, eta dimentsio ilun eta biziago batean barneratu zen. Lorcaren *duende* kontzeptuan inspiratuta dago, eta emozio gordina, barne-tentsioa eta dantzariari sakon-sakonetik sortzen zaion egia arakatzeko dituen.

Cantus obrak, berriz, ibilbidea itxi zuen, atmosfera ia erritual batetik. **Karl Jenkinsen** musikaren gainean, araztasun formal handiko eta karga sinboliko biziko koreografia bat eraikitzen du **Duato**k, non mugimenduak dimentsio izpirituala eta kontenplaziozkoa hartzen duen.

Malandain Ballet Biarritz dantza-konpainiaren ***Soirée de Ballets*** obrak **Thierry Malandainen** unibertso koreografikoan zeharreko ibilbide fina eta exigentea proposatu zuen, bere estiloaren muina laburbiltzen duten pieza laburrak bilduz, hots, zorroztasun klasikoa, sentikortasun garaikidea eta musikaltasun sakon bat. ***Soirée de Ballets*** ez da pieza zatien segida soil bat; balletaren ospakizun gisa funtzionatzen du, zentzurik zabalenean, eta modu naturalean uztartzen dira tradizioa eta berrikuntza. Koreografia bakoitzak balioa ematen dio zehaztasun teknikoari, mugimenduaren argitasunari eta dotoretasun formalari eta, aldi berean, lengoaia neoklasiko, garbi eta artifiziorik gabekoa txertatzen du. Horrela, dantzariaren gorputza garbitasun handiko adierazpen-tresna bihurtzen da, emozioa transmititzeko gai dena, euspenetik eta orekatik.

Oro har, ***Soirée de Ballets*** piezak kalitate artistiko handiko esperientzia eskaini zion publikoari, eskuragarria eta, aldi berean, exigentea, **Malandain Ballet Biarritz** frantziar ballet neoklasikoaren erreferentzia ukaezina dela berretsi zuena.

Ambulant, La Fam

Azkenik, **Marcat Danza** konpainiaren ***Averno*** ikuskizunak itxi zuen 2025eko programazioa, intentsitate fisiko eta sinboliko handiko sorkuntza batekin, lurralde ilun eta oso humanoetan barneratu zena. Abernuaren ideia erreferentziatzat hartuta —azpimundua, argiaren eta itzalaren arteko igarobidea—, koreografiak proposatzen du gatazka, eraldaketa eta hauskortasuna bizi diren barne-espazioetara jaitea.

Adierazpide-karga handia eta muturreko fisikotasuna dituen gorputz-lengoaia sendo batetik eraikitzen da pieza. Dantzariak etengabeko tentsio-espazio batean mugitzen dira, non gorputza borroka-, erresistentzia- eta aldaketa-lurralde gisa ageri den. Mugimenduak —batzuetan eutsia eta besteetan leherkorra—, erritu eta barne-bidaia sententzia indartzen duen soinu- eta ikus-atmosfera batekin elkarrizketan dihardu.

Averno lanak ez du irakurketa narratibo itxi bat bilatzen, ikuslea alderdi emozionaletik eta instintibotik interpelatzen duen esperientzia sensorial bat baizik. **Marcat Danza** konpainiaren identitate artistikoa berresten duen proposamena da: dantza garaikide konprometitua, bizia eta poetikoa, gorputza gizakiaren mugak eta alderdirik sakonenak arakatzeko tresna gisa erabiltzen duena.

Musikalak, zirkoa eta beste ikuskizun batzuk

Musikalak: *Kinky Boots*; *El fantasma de la ópera*; *Romeo y Julieta*

Zirkoa: *Ambulant* - La Fam

Magia: *Donostia magiaz blai* (Erregeak), **GETINEk** ekoiztua; *Orbit magoa*

ANTZOKI ZAHARRA

Antzoki Zaharrak funtsezko lana egiten du, oinarrizko hiru ardatz dituen zirkulu bat ixten laguntzen duena:

Victoria Eugenia Antzokiaren laguntzailea eta osagarria da, formatu ertaineko gaztelerazko antzerki-proposamenekin, hala nola **Querida Agatha**, **Yllana** edo Espainiako Trantsizioan funtsezko emakumea izan zen **Carmen Díez de Riverari** buruzko **Carmen, nada de nadie**.

Euskal Herriko euskarazko antzerki-programazio egonkor eta erregular bakarraren oinarri nagusia. Kale Nagusiko eszenatokitik, euskarazko antzerki-ekoizpenean erreferente diren konpainia guztiak igarotzen dira, hala nola **Txalo**, **Tanttaka**, **Hika** eta **Artedrama**.

Haurrei zuzendutako ikuskizunetarako laguntza.

Carmen, nada de nadie

GAZTESZENA

Nabarmenezkoa da Egia Kultur Etxeko aretoak dantza garaikidearen arloan egiten duen lana. Hainbat artista eta konpainia igaro zen Gazteszenatik, hala nola **Osa+Mujika**, **Cia Alentejana**, **OtraDanza**, **Dani Abreu** eta **Cielo Raso**.

Zirko berria deritzon arloan, hainbat proposamen aurkeztu zen, hala nola **Circo Nueveuno**.

Euskarazko antzerki-programazioari dagokionez, **Dejabu Panpin Laborategia** izan genuen **Itzulera** ikuskizunarekin, **Artedrama** konpainiaren **Nor naizen baneki**, eta gaztelerazko beste ikuskizun garaikide batzuk.

Nor naizen baneki, Artedrama

IMANOL LARZABAL

Lugaritz Kultur Etxeko Imanol Larzabal aretoaren lana nabarmena izan zen, formatu txikiko lanei dagokienez. Hiriko artista hasiberrientzako agertoki egokia izan zen. Eskaini ziren ikuskizun motek **Donostia Kulturaren** esku-hartzea osotzat eta globaltzat har zedin lagundu zuten: estilo ezberdinak, askotariko kontzeptuak, artista gazteentzako aukerak eta hirira zabalduzako ate bat.

Timbre 4, **Cia Erica Rivas** eta **Teatro Sin Papeles** konpainiak eta euskaraz lan egiten duten **Sustrai Teatroa** eta **Tripak Kolektiboa** konpainiak, besteak beste, gaztetasunak eta talentuak markatutako formatu txikiko antzerki-eskaintza zabal, dibertsifikatu eta ireki baten erakusgarri izan ziren.

Zifra bikainek bermatu zuten programazioa, donostiarren babesa izan zuena, eta, gainera, esku-hartze eraginkorra izan zuena amateur mailan ere.

Minuit et demi, ou le Coeur mystérieux, Malandain Ballet Biarritz © Olivier Houeix

IKUSKIZUNEN PRODUKZIOA

Victoria Eugenia Antzokia arte eszenikoen, antzerkiaren, dantzaren eta, neurri txikiagoan, zirkoaren sektorearen eragile dinamizatzailea da, urtez urte eta urratsez urrats, sektorearen sareetan gero eta modu aktiboagoan parte hartzen duena. Antzerkia ikuskizunen erakusleihoa baino zerbait gehiago da: espazio dinamiko bat izaten ahalegindu zen, kudeaketa-bide berrien aldeko apustua egin zuena, erronka berriak bere gain hartu zituen, eta erakustaldi hutsetik harago joan zena, proiektuetan beste modu batera, intentsitate handiagoz, inplikatur eta konpromisoak hartuz. Ez gastuak partekatuz soilik, baizik eta baita ikuskizunaren garapenean eta haren ondorengo bizitzan kolaboratuz ere. Horregatik, estrategia horren parte izan zen koproduzitzeko borondatea, eta proiektuak bultzatzeko, bermatzeko eta horietan bidelagun izateko nahia, sorkuntza-prozesuetan erabat sartuz.

Ekoizpenak garestiak direnez eta ondorengo banaketan zailtasunak sortzen direnez, beharrezkoa izan zen ahaleginak batzea eta eredu partekatuen aldeko apustua egitea. Lasaitasun handiagoz eta baliabide gehiagorekin sortzearen aldeko apustua, emaitza artistiko onak, ustiakuntza-aldi luzeagoak eta itzulkin gehiago lortzeko helburuz.

2025ean, ondorengo ikuskizunak koproduzitu zituen Victoria Eugenia Antzokiak:

Minuit et demi ou le cœur mystérieux

Malandain Ballet Biarritz

Nazioarteko proiektioa duen formatu handiko koprodukzioa, Europan prestigio handiena duten zentro koreografikoetako batekiko lankidetzaz estrategiko indartu zuena, eta hiria dantzaren nazioarteko zirkuituan kokatu zuena.

Filtro

Sala Verdi + La Dramática Errante

Antzerki garaikideko koprodukzioa, Euskal Herriaren historiarekin lotutako benetako gertakizunetan oinarrituta dagoena, balio artistiko eta sozial handikoa, programazioan nazioartekotzea eta elkarrizketa iberoamerikarra bultzatu zituen.

Moko

Gorakada

Hurrei eta familiei zuzendutako koprodukzioa, Bilintx donostiar poetari buruzkoa; pertsonaia polemikoa izan zen Bilintx, eta Donostiako Antzoki Zaharrean bertan hil zen, ezbeharrez.

KOPRODUKZIOAK

Berritasun gisa, **Larrun** lankidetzaz-proiektua nabarmentzen da, **Biarritzeko Ballet** konpainiarekin dagoen elkarlanetik sortzen dena, beste urrats bat eginez, 2025ean ekimen hau abian jarrita.

Ballet konpainiak berak sorkuntza koreografikoa bultzatzeko eta sustatzeko bultzatzen dituen programen barruan integratu zen proposamena; programa horiek ikerkuntzarako, sorkuntzarako eta sortzaile eta/edo koreografia berriei laguntzeko espazio gisa ulertzen dira.

Larrun egitasmoaren bitartez, baterako elkarlan- eta lankidetzaz-eredu bat bultzatu zen, koprodukzio artistikoei laguntzeko, koreografia garaikideen sorkuntza babesteko eta sortzaileen eta erakundeen arteko aliantza egonkorak eraikitzeko indarrak batu zituen, era horretan, proposamen koreografiko berriak garatu eta proiektatu daitezkeen bultzatuz.

2025ean abian jarri zen egitasmo horrek hurrengo urtean emango ditu lehenengo fruituak; horrela, bi koreografia berriri emango die laguntza. Laster emango da horren berri.

JARDUERA PARALELOAK ETA SENTSIBILIZAZIOKOAK

Arte eszenikoen inguruko prestakuntza- eta sentsibilizazio-jarduerak dira **Donostia Kulturaren** arreta handiz zaintzen diren ardatzetako bat; 2.868 lagun inguru mugitzen dute urtero, tailer, laborategi, ikastaro, *masterclass*, truke, ikuskizunen eskola, entsegu ireki, artisten eta publikoaren arteko topaketa eta bestelakoetan.

Helburua da arte eszenikoak herritarrarengana hurbiltzea, erabiltzailearentzat aberasgarriak izango diren ikuspuntuak txertatzea, arte eszenikoak ezagutzen laguntzea eta, azken batean, dantzaren eta antzerkiaren publikoa eta publiko berriak sortzen joatea.

Atal honen barruan, haien tamaina eta sendotasunagatik, kapitulu espezifikoko bat merezi izan zuten bi proiektu aipatu behar ditugu: **Escolatik antzokira** eta **Dramaturgia Berriak**, idazketa dramatikorako laborategia; azken horrek atsedean hartu zuen 2025ean, bi urtean behin antolatzea erabaki baitzen, hautatutako testua eszenan jartzeko tartea izateko helburuz.

ESKOLATIK ANTZOKIRA 2024 / 25

Egitasmoaren helburua izan zen hiriko eta probintziako ikasleak arte eszenikoetan trebatzea.

2025eko denboraldian, 6.514 parte-hartzaile (6.028 ikasle eta 486 irakasle) izan zituen **Escolatik antzokira** programak, adinaren arabera programatutako sei ikuskizunen 41 emankizunetan.

Honako hau izan zen egitaraua, guztira 41 emankizunekin:

2 urtetik gorakoentzat: **Mutt jaunaren fregona**, **Marc Lacourt** konpainiarena (10)

4 urtetik gorakoentzat: **Mr. Bo**, **Marie de Jongh** konpainiarena (7)

6 urtetik gorakoentzat: **Andereño**, **Anita Maravillas** konpainiarena (6)

8 urtetik gorakoentzat: **Anónimos**, **Rauxa Cía**. konpainiarena (7)

12 urtetik gorakoentzat: **Loop**, **Aracaladanza** konpainiarena (5)

14 urtetik gorakoentzat: **Sexberdinak**, **Tanttaka Teatroa** konpainiarena (6)

Bereziki ikastetxeetarako diseinatutako kultura-bitartekaritzako proiektua da, haurrak eta gazteak erdigunean jartzeko eginkizuna duena. Programa horretan, arretaz hautatutako antzezlan eta dantza-ikuskizun sorta bat eskaintzen da, adin-tarteen arabera sailkatuta, baita gizarte- eta hezkuntza-garrantzi handiko gaiak eta hurrei eta gazteei zuzenean eragiten dieten gai sentsorialak jorratzen dituzten jarduera pedagogikoak ere.

Programa honen helburua da, ikasleak errealitate horien inguruan sentsibilizatzea ez ezik, errealitate horiei ikuspegi kritiko, gogoetatsu eta emozional batetik aurre egiteko tresnak eskaintzea. Halaber, oro har, edukiak bat datoz hainbat ikasgaien curriculum-helburuekin, hala nola Hiritartasunerako Hezkuntza, Balio etikoak, Hizkuntza eta literatura, baita Historia eta Gizarte-zientziak ere; era horretan, errazagoa izango da ikasgelan gai horiek modu praktiko eta hurbilagoan jorratzea.

Asmoa da antzokira joaten diren ikasleek eta irakasleek esperientziari etekin pedagogikoa ateratzea. Horretarako, ikusleak trebatzeko gida batzuk prestatzen dira, hautatutako ikuskizunari buruzko hausnarketak eta informazioak jasotzen dituztenak, eta emanaldira joan baino lehen eta/edo ondoren ikasgelan egiteko jarduerak proposatzen dira; gainera, hainbat iradokizun egiten da, ikusleak bere emozioak adieraz ditzan.

Eskolatik antzokira egitasmoak programa bultzatzen duten konplizitateak eta leialtasunak sortzen ditu, haurrentzako mesedegarriak izango direnak beraien ikasketetan eta bizitzan. Gazteenei arte eszenikoekiko eta zuzeneko arteekiko maitasuna irakastea osagarri oso garrantzitsua da haien prestakuntza akademikoan eta pertsonalean. Arte eszenikoekiko duten lotura horrek bizitza osoan iraungo die.

ANTZERKIA	Lanak	Emanaldiak	Ikus-entzuleak	Ordu Gaztea
NEGUKO DENBORALDIA	144	222	49.305	252
Antzerki Profesionala				
Euskaraz	21	42	9.567	79
Gaztelaniaz	47	60	17.651	173
Haurrentzako Antzerkia				
Euskaraz	15	20	3.714	
Gaztelaniaz	3	3	613	
Testurik gabe	8	8	1.107	
Klub Aretoa				
Euskaraz	2	4	309	
Gaztelaniaz	1	3	295	
Antzerki amateurra				
Euskaraz	19	19	2.558	
Gaztelaniaz	10	10	1.489	
Eskolatik antzokira	6	41	6.514	
Kale antzerkia				
Euskaraz	5	5	1.538	
Gaztelaniaz	0	0	0	
Testurik gabe	7	7	3.950	
UDAKO DENBORALDIA	18	79	26.358	422
Antzerki Profesionala				
Euskaraz	4	16	4.122	99
Gaztelaniaz	14	63	19.880	297
Dantza	1	4	1.586	16
Musikala	1	3	770	10
DANTZA	26	30	10.863	108
Dantza Profesionala	21	24	9.059	108
Dantza Profesionala kalean	3	3	1.650	
Klub Aretoa	2	3	154	
MUSIKALA	2	8	2.837	104
ZIRKOA	2	3	1.198	13
JAIALDIAK	71	90	14.240	
dFERIA	33	40	10.482	
Poltsiko Antzerkia	19	31	2.332	
Gazteen Antzerki Topaketa	19	19	1.426	
	Jarduerak	Egunak	Parte hartzaileak	
BESTE JARDUERA BATZUK	40	127	2.868	
Dantza	34	104	2.493	
Antzerkia	6	23	375	